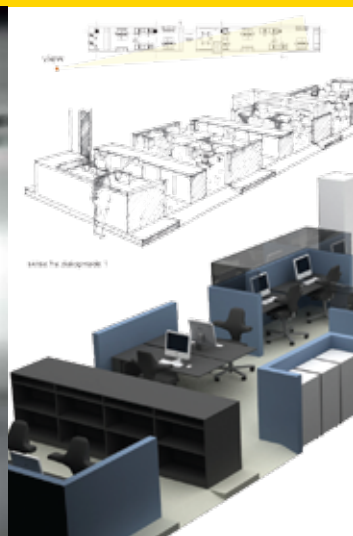

Det er billigere at viske ud end at flytte mure

Branchevejledning om brugerinddragelse

Medarbejderne har nøglen til gode løsninger

Hverken arkitekter, sygehusdirektører eller arbejdsmiljøeksperter ved i praksis bedre end medarbejderne, om der er plads nok på sengestuerne eller om toiletter og håndvaske er placeret fornuftigt. Det er også medarbejderne som har erfaringer med, om rummene er placeret logisk i forhold til hinanden, eller om gangarealerne er for snævre.

Derfor er det sundt fornuft at lytte til medarbejderne, når der skal bygges nyt eller renoveres på sygehusene. Det giver mulighed for en detaljeret viden om den fysiske indretning, og om hvordan den eventuel kan gøres bedre.

Et bedre arbejdsmiljø er bare én af mange gevinster ved at inddrage medarbejderne tidligt i byggeprocessen. Bedre patientforløb, bedre lyd- og lysforhold, nye og mere effektive arbejdsgange er nogle af de andre fordele, der er ved at få indarbejdet de rigtige løsninger i et sygehusbyggeri.

Det tager tid – men der er penge at spare

Det tager tid at inddrage medarbejderne i byggeprocessen, men i sidste ende kan det alligevel være med til at spare både tid og penge.

Når medarbejderne bliver taget med på råd, før stregerne til de nye bygninger er slået, er det ofte nemmere at fange de problemer med indretningen, som ellers først vil blive opdaget under selve byggearbejdet. Og skal en dør eller et vindue flyttes, eller skal et rum gøres større, kan det nemt forsinke et byggeprojekt med uger eller måneder. Og det koster selvfølgelig ekstra.

Og endnu værre er det, hvis fejlen først bliver opdaget, når byggeriet er færdigt. Så bliver det både dyrere og endnu vanskeligere at få rettet op.

Planlæg processen i god tid

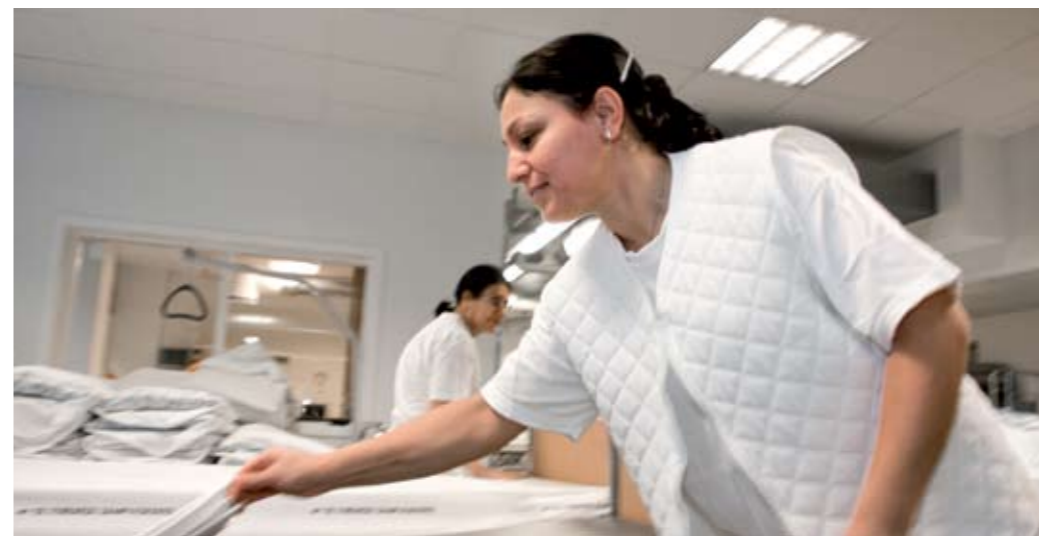
Både i Danmark, Norge og Sverige er der mange gode erfaringer med at inddrage medarbejderne tidligt i byggeprocessen.

Hvornår og hvordan det skal ske, afhænger af det konkrete projekt. Det er en rigtig god ide, at både ledelse og det øverste sikkerheds- eller MED-udvalg i god tid gør sig tanker om, hvordan de sikrer en god proces, hvor alle relevante medarbejdere bliver inddraget, og at der samtidig er tid nok til at få ideerne bearbejdet.

Tiden kan være knap, men der er mange eksempler på, at man med planlægning og samarbejde kan komme rigtig langt med medarbejderinddragelsen, selvom der måske kun er et par måneder eller mindre tid til rådighed.

Gode råd til processen i øvrigt er:

- Kommuniker hele vejen gennem processen
- Tænk i organisationsforandringer
- Medarbejderne ikke er arbejdsmiljøeksperter – de har brug for støtte fra interne eller eksterne arbejdsmiljørådgivere

Få gang i en god proces

Den gode proces opstår ikke af sig selv. Alle skal være indstillet på at samarbejde om at finde frem til de gode løsninger.

For medarbejderne er det vigtigt, at ledelsen reelt mener, at deres input er værdifulde og ikke bare en besværlig proces, der skal overståes. For ledelsen er det vigtigt, at medarbejderne har en forståelse for, at byggeprocessen er ekstremt kompliceret, og at der er mange forskellige hensyn, der skal tages.

Derfor kan det være en god idé at afklare forventningerne til processen i forvejen.

En del af en god proces er at lade sig inspirere af de løsninger, som andre sygehuse har fundet frem til. Studieture til andre sygehuse eller en anden form for inspiration kan måske give ideer, som ingen forinden havde tænkt på.

Spørgsmål til diskussion:

Hvordan vil I sikre, at den gode proces blive en del af kommende byggeprojekter?

Hvordan kan I skabe forståelse for, at det er fornuftigt at investere tid og ressourcer i at inddrage medarbejderne i byggeprocessen?

Jo før jo bedre

Erfaringerne viser, at jo tidligere medarbejderne bliver inddraget i planlægningen, jo nemmere er det at få deres ideer indarbejdet i byggeprojektet.

Hvis et byggeprojekt skal bruges til også at tænke i nye arbejdsgange, eller hvis der skal udvikles nye måder at indrette specielle rum på, kan det ikke gå stærkt nok med inddrage medarbejderne.

Deres ideer kan blive afgørende for den måde arkitekten slår sine streger på.

Spørgsmål til diskussion:

Hvem sikrer, at medarbejderne kommer på banen før arkitekten begynder at tegne?

Hvordan vil I organisere en medarbejderinddragelse, hvis I, som ledelse eller øverste sikkerhedsudvalg, har to måneder til processen?

Indflydelsen skal være reel

Personale, patienter, sikkerhedsleder og fagfolk med kendskab til hygiejne, teknologi og de nyeste arbejdsmiljøløsninger. Alle grupper er relevante at inddrage i en byggeproces.

Det afgørende er, i hvilket omfang der efterfølgende vil blive lyttet til dem. Medarbejderinddragelse skal være reel. Derfor bør der kun inviteres de personer og grupper med i processen, som man har tænkt sig at lytte til.

Spørgsmål til diskussion:

Hvilke medarbejdergrupper mener I, som ledelse eller øverste sikkerhedsudvalg, vil være relevant at inddrage i et kommende byggeprojekter?

Det handler om forberedelse

Hvis medarbejderinddragelsen skal være effektiv, er det vigtigt, at medarbejderne er forberedte, når de deltager i møderne.

Hvis mødet handler om belysningen i et bestemt rum, skal medarbejderne forinden have drøftet emnet med kollegerne og have konkrete bud på, hvor mange lamper der skal være, og hvor de skal hænge.

Jo bedre forberedte medarbejderne er, jo bedre løsninger er det muligt at få med i den endelige løsning. Samtidig har velforberedte medarbejdere større mulighed for at påvirke processen.

Spørgsmål til diskussion:

Hvordan kan forskellige brugere bedst forberede sig for at kunne give kvalificerede input til et konkret byggeprojekt?

Hvilke emner bør drøftes på et intromøde for medarbejderne i forhold til brugerinddragelse?

Sikkerhedsgruppen skal inddrages

Arbejdstilsynets vejledning om sikkerhedsgrupper og sikkerhedsrepræsentanter slår fast, at sikkerhedsgruppen skal inddrages, når der skal bygges nye lokaler.

Det følgende er citeret fra denne vejlednings kapitel 14 om planlægning:

Sikkerhedsgruppen skal deltage i planlægningen af sikkerheds- og sundhedsarbejdet på gruppens område. Det indebærer, at sikkerhedsgruppen skal inddrages ved planlægning af:

- Ændring i arbejdets organisering
- Udvidelse eller ombygning af afdelingen
- Anskaffelse og ændringer af maskiner og tekniske hjælpemidler – herunder indførelse af ny teknologi
- Indkøb af stoffer og materialer – herunder overvejelser om mulighed for at bruge mindre farlige stoffer.

Når en virksomhed fx skal bygge nye lokaler, skal sikkerhedsgruppen inddrages allerede i projekteringsfasen. På den måde kan man undgå, at arbejdsmiljøproblemer, der kunne være forudset og løst i selve byggeriet, skal løses på et senere tidspunkt.

Sikkerhedsgruppen skal inddrages ved sikring af, at arbejdsprocesser, arbejdsstedet, tekniske hjælpemidler samt arbejdet med stoffer og materialer tilpasses den enkelte medarbejder. Det er vigtigt, at sikkerhedsgruppen inddrages ved planlægningen af den enkelte medarbejders arbejdsfunktioner.

Medarbejderinddragelse fritager dog ikke bygherre og arbejdsgiver for ansvaret med at sikre, at gældende regler og retningslinjer er fulgt.

At-vejledning F.2.5 fra marts 2006 om Sikkerhedsgrupper og sikkerhedsrepræsentanter.

sygehusbyggeri.dk

På hjemmesiden sygehusbyggeri.dk kan I læse mere om den gode proces og de gode løsninger. Her er erfaringer fra danske og nordiske sygehusbyggerier, en interaktiv guide til byggeprocessen og videointerviews med nøglepersoner.

Sygehusbyggeri - Tænk arbejds miljøet med fra starten

Underoplysninger: Sikkerhedsorganisationen har stor indflydelse • Tidspres står i vejen for godt arbejdsmiljø ved nybyggen • Sikkerhedsgrupperne kan blive

Den gode proces

De gode løsninger

Få overblik over byggeprocessen

Beskrivelse: Initiativ faser, Program faser, Forslags faser

Købsfasen: Projekt faser, Udførelses faser, Erhvervs faser

BAR Social & Sundhed, Studiestræde 3, 2. sal, 1455 København K, 33 93 12 55, sekretariat@bar.dk

BRANCHEARBEJDSMILJØRÅDET
Social & Sundhed

Arbejdsgivere og arbejdstagere inden for social- og sundhedsområdet samarbejder om initiativer til at skabe et bedre arbejdsmiljø både fysisk og psykisk. Samarbejdet tager udgangspunkt i arbejdsmiljøloven og er formaliseret i Branchearbejdsmiljørådet Social & Sundhed.

Branchearbejdsmiljørådet kortlægger branchens særlige arbejdsmiljøproblemer og hjælper arbejdspladserne med at løse dem ved bl.a. at udarbejde informations- og vejledningsmateriale, at holde temamøder samt at udvikle arbejdsmiljøkurser.

I Branchearbejdsmiljørådet Social & Sundhed deltager repræsentanter for KL, Danske Regioner, AC, Kost & Ernæringsforbundet, Dansk Sygeplejeråd, Danske Fysioterapeuter, BUPL, FOA - Fag og Arbejde, Socialpædagogerne og 3F.

Arbejdstilsynet har haft vejledningen til gennemsyn og finder, at indholdet i den er i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen. Arbejdstilsynet har alene vurderet vejledningen, som den foreligger, og har ikke taget stilling til, om den dækker samtlige relevante emner inden for det pågældende område.

Produktion: periskop.dk | Download: www.arbejdsmiljoweb.dk/det_er_billigere_at_viske_ud_end_at_flytte_mure | Tryk: Peoffset A/S
ISBN: 978-87-92364-12-8

Læs mere på: www.sygehusbyggeri.dk